

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1180667/4

בבית הדין הרבני האזורי באר שבע

לפני כבוד הדיינים:

הרב אהרן דרשביץ – אב"ד, הרב עובדיה חפץ יעקב, הרב אברהם צבי גאופטמן

התובעת: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד יוסי מלכה)

נגד

הנתבע: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד הדס יפרח זנו)

הנדון: חיוב כתובה בבעל אשר הגירושין יצאו בעטיו,
ודין אומדנא הנוצרת מחמת התחמקויות וסתירות בדברי הבעל

פסק דין

בירור העובדות

הצדדים היו נשואים למעלה מעשרים שנה. קודם שנתמצת את טענותיהם בענין הכתובה, נסקור בקיצור את השתלשלות ההליכים המשפטיים:

בסוף יוני 2018 פתחה האשה בקשה לשוב סכסוך. בחודש אוג' 2018 עזב הבעל את בית המגורים, ובאפר' 2019 פתחה האשה תיק גירושין. הדיון הראשון נערך בחודש יוני 2019. לפניית ביה"ד לבעל על עמדתו בענין תביעת הגירושין של האשה, השיב: "אני רוצה להתגרש". הצדדים התגרשו בתחילת יוני 2019, והסכימו שהדיון בעניין הכתובה יערך מאוחר יותר.

תמצית טענות הצדדים כפי שסופר על ידם, הן בדיון הראשון שהתנהל בתיק הגירושין, הן בדיון שהתנהל בתיק הכתובה:

האשה טענה כי נאלצה להתמודד במשך כל חיי הנישואים עם חיי חברה של הבעל שלא תאמו את אורח החיים הדתי שעל פיו בנו את ביתם. יתירה מכך, כמה שנים לאחר הנישואין גילתה, לדבריה, כי הוא מנהל קשר עם אשה אחרת. עוד הלינה על כך שהיה נוהג לשתות לשכרה. אף סיפרה כי היה נעדר הרבה בלילות, ומנע ממנה יחסי אישות. עוד תיארה מסכת התעללות נפשית. למרות האמור, ניסתה בכל מאודה לשמור על התא המשפחתי, עד לתקופה שקדמה לעזיבת הבעל את הבית, בה המצב הפך לבלתי נסבל. לטענתה, אף גילתה שבתקופה האחרונה לחיי נישואיהם ניהל הבעל קשר עמוק עם אשה נשואה.

לעומתה, טען הבעל לשעבר כי האשה היא זו שניהלה קשר עם גבר מעבודתה. לדבריו, אף נהגה לקלל, והיא זו שמנעה קיום יחסי אישות. כתגובה, האשה הכחישה את דברי הבעל, לדבריה, דברי הבעל הינם מניפולציה לכך שניסתה לשתף אותו בכך שיש במקום עבודתה אדם בעייתי, שיש להתרחק ממנו. לדבריה, לא היה לה כל קשר עם אותו אדם.

בסיכומיו, הוסיף הבעל לשעבר לטעון כי האשה ניהלה קשר עם אדם נוסף, אשר נישאה לו מספר חודשים לאחר הגירושין. הבעל לא הביא כל תימוכין לדבריו. האשה בתגובה הכחישה

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

נמרצות וטענה כי ההיכרות עם בעלה החדש נעשתה מספר חודשים לאחר הגירושין, באמצעות שידוך.

לשאלת ביה"ד אודות פתיחת הבקשה לשוב סכסוך עוד טרם עזיבת הבעל את הבית, טענה כי בלית ברירה נאלצה לעשות כן, על מנת לפתוח תיקים בבית המשפט בענין הילדים והמזונות.

בפני ביה"ד הופיעו שני חוקרים פרטיים שהעידו על כך שצפו בבעל לשעבר נכנס לדירת מגוריו הנוכחית ביחד עם הנטענת, למשך כשעתיים. הדבר ארע כארבעה חודשים לאחר עזיבתו את הבית, וכחודשיים קודם פתיחת תיק הגירושין. עוד הופיע בפני ביה"ד בעלה של הנטענת, שטען כי ידוע לו בבירור על הקשר שמנהל הבעל לשעבר עם אשתו הנשואה. הוא אף העיד כי ראה אותם כמה פעמים יחדיו.

בירור הדין

א. חיוב כתובה במצב של "כפל זכויות"

קודם שנדרן לגופו של עניין, עלינו להתייחס לטענה מקדמית שהועלתה ע"י ב"כ הבעל לשעבר. בסיכומי הבעל לשעבר, נטען כי האשה כבר קבלה כספים בסך של כ-350,000 ₪ במהלך השנים ובאיזון הרכושי בביהמ"ש, ומכיון שאין "כפל חיובים" אין לחייב את הבעל לשעבר בתשלום הכתובה, גם את התקבל תביעת האשה לזכאות בכתובה.

בתגובת ב"כ האשה, נטען שהכספים שקבלה הם מנכסים משותפים הרשומים ע"ש שניהם – הדירה וחשבון השקעה בחברת א' – כך שמדין תורה האשה שותפה בהם, ולא שייך בהם "כפל חיובים", למעט 10,000 ₪ מאיזון זכויות בביהמ"ש.

לאחר עיון במסמכים שהציג ב"כ האשה, טענתה מתקבלת, שלא קבלה אלא סך 10,000 ₪ מנכסים הרשומים ע"ש הבעל [יוער עוד, שהאשה הסכימה לשלם 1,800 ₪ חלקה בארנונה מ-7/18-12/18, כאשר לכאורה הבעל היה עדיין חייב לשלם את הארנונה במלואה עבור משפחתו].

מאידך, יש להעיר כי מפרוטוקול הדיון בביהמ"ש עולה שסכום זה של 10,000 ₪ לא חויב ע"י ביהמ"ש אלא הושג בהסכמת הצדדים, כאשר הבעל ידע שתלויה ועומדת כנגדו תביעת כתובה. זאת ועוד, לטענת האשה מאחר שמדובר בכתובה מלפני כ-20 שנה, יש לבחון את שיעור ההצמדה העומד על כ-50%, על כן יש מקום לשקול לחייב את הבעל במלוא סכום הכתובה.

מבלי להרחיב את היריעה, נציין כי ביה"ד אינו רואה מקום להצמיד את חוב הכתובה, והדברים הובהרו בפסקי דין שונים.

ב. חיוב בכתובה כאשר האשה תבעה גירושין

מפורסמים דברי הטור (אבן העזר קיח), לפיהם:

"מי שהיא תובעת לבעלה לגרשה ויצאו הגירושין ממנה אין לה מן הדין לגבות [...] בענין כזה אמרו חכמינו ז"ל (כתובות נד) כי כתב לה אדעתא למיקם קמיה אדעתא למיפק ולמיסב לא כתב לה [...] ואם תבע הוא הגירושין אינו יכול לגרשה אלא לרצונה או לאחר שיפרע לה כל סכום כתובתה עיקר ונדוניא ותוספת ומתנת כתובתה..."

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

העולה מהטור, שהזכאות או אי הזכאות לכתובה, תלויה בשאלה, בעטיו של מי מהצדדים נגרמו הגירושים. אם הגירושים היו ביוזמת ובעטייה של האישה – הפסידה כתובתה, ואם הגירושים היו ביוזמת ובעטיו של הבעל – לא הפסידה כתובתה.

בנדו"ד, אמנם האשה פתחה תיק גירושים, אך למדנו מדברי הטור כי אכן הבוחן לחיוב בכתובה אינה נעוצה רק בשאלה מי פתח את התיק, אלא ממי "יצאו הגירושים", דהיינו מי הביא למצב הבלתי הפיך בעטיו נגרמו הגירושים.

יסוד דומה ניתן ללמוד מהתשב"ץ (שו"ת, חלק ב, סימן ח), וז"ל:

"עוד שאלת, אשה שבעלה מצער אותה הרבה עד שמרוב הצער היא מואסת בו והכל יודעים בו שהוא אדם קשה הרבה, והיא אינה יכולה לסבול אותו לרוב הקטטות והמריבות, וגם שהוא מרעיבה עד שהיא שנאה את החיים, והיא אינה יכולה לבוא לבי"ד מפני שאחד מבעלי ההוראה הפחידה שאם תשאל כתובתה בבי"ד שתפסיד אותה.

תשובה: קרוב הדבר בזה שיוציא ויתן כתובה, דקיימא לן לחיים ניתנה ולא לצער [...] שאין אדם דר עם נחש בכפיפה [...] ומ"מ, אם מרוב שיחה וכעסה הולכת לבי"ד ותובעת כתובתה, לא הפסידה כלום, ורח"ל מעלבון העלובות וכי כך עונין אל המעיקות."

כלומר, למרות שהאישה פותחת בהליכים ומגיעה לבי"ד להתגרש ואף לתבוע את הכתובה, אם מתברר לבי"ד, שהבעל הוא האשם בפירוק חיי הנישואין, כתוצאה מהתנהגות לא ראויה וכיוצא בזה, נחשב הדבר, שהגירושים באים בעטיו וחייב בכתובת אשתו.

כן מובא בחזון איש (אבן העזר סי' סט ס"ק כב ד"ה דיני תוספת (כתובה)), וז"ל:

"והאומר אי אפשר אלא כמנהג הפרסיים (כתובות דף מ"ח ע"א), דאמר יוציא ויתן כתובה, נראה דיש להן תוספת (כתובה), וכל שכן, במורד מתשמיש או אומר אינו זן ומפרנס, דמחייבין ליה לגרש, יש לה תוספת, וכן במדיר את אשתו (כתובות דף ע, א) יש לה תוספת, דכל שהוא מעיק לה, הוי כמוציאה לדעתו, וכ"כ בהגהות מרדכי בהדיא, וכן בהיא אומרת שלא לצאת [מא"י - א.צ.ג.] (כתובות דף ק, ב), נראה דיש לה, דהא אסור לצאת [...] ויש מקום לומר, דאלו שכופין להוציא, מודה ר"ח דיש להן, דכיון דאנוסה היא, חשיב כמוציאה הוא, וכל שכן, בנעשה מקמץ שלא לדעתה [...] ומיהו במורד בבחירת לב כמו מדיר ונעשה מקמץ, ודאי יש לה תוספת [...] וגם בנעשה מוכה שחין, יש לומר דיש לה תוספת, שזה אונס יותר גדול אצלה ואי אפשר לה למיקם קמי', ולא מיקרי דאיהי מפקה נפשה."

היוצא מהחזון איש, כפי המובא לעיל, שעניין תוספת כתובה תלוי בשאלה, בעטיו של מי נגרמו הגירושים.

במקרה שלנו, מאחר וכאמור להלן, הגירושים הינם בעטיו של הבעל, על כן, האישה זכאית למלוא הכתובה, אלא אם, יוכיח הבעל אחרת, והבעל לא הוכיח שהגירושים לא נבעו ממנו ועקב התנהגותו.

יסוד זה כתבנו במספר פסקי דין בעבר.

כעין זה מצינו ב"עטרת דבורה" (ח"א, סימן לו):

"גם אם היוזמה לגירושים באה מהאשה, והבעל מיד נאות לגירושים, מאחר שהסכים לטענת האשה, שיש מקום לגירושים, כגון במי שגרש את אשתו סמוך

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

למיתתו כדי שלא תפול ליבם [...] מאחר שלמעשה שניהם מסכימים שיש הכרח בגירושין, והגט ניתן בהסכמתם, וללא כל אילוץ הנובע מצד האשה, אין מקום לקבוע שהגירושין יצאו ממנה, וגם לפי דרכו של הטור, אין להפסידה כתובה או תוספת. וכן מבואר בתשובת התשב"ץ ח"ב סימן רצב, במש"כ 'אם כתב תוספת מעצמו, והיו הגירושין ברצון שניהן, גובה הכל'."

עיון בטענות הצדדים מוביל אותנו להבנה כי גירושי הצדדים נגרמו בשל התנהלות הבעל לשעבר. גם לדבריו, גם מעדות החוקרים, נראה בבירור שהקשר שלו עם הנטענת החל טרם לפתיחת תיק הגירושין.

הן אמנם האשה פתחה תיק ליישוב סכסוך זמן רב קודם לכן [אם כי כלל לא ניתן לשלול את העובדה שכבר אז ניהל הבעל קשר עם הנטענת, ומסתבר שכבר אז, נוצר קשר ברמה זו או אחרת], היה זה לצורך תביעת מזונות והסדרי שהות עם האב, ולא ניתן לראות זאת כפתיחת הליך גירושין. בנוסף לכך, כבר בדיון הראשון, הודיע הבעל על רצונו להתגרש. גם בדיון ההוכחות בענין הכתובה, לא הכחיש הבעל כי רצה להתגרש זמן רב קודם לכן.

יתירה מזאת, מאחר והבעל בחר ביוזמתו לעזוב את דירת הצדדים, כ-8 חדשים לפני שהאישה פתחה את תיק הגירושין, ובדיון שהתקיים בביה"ד, כלל לא הסביר מדוע עזב באופן חד צדדי את הדירה המשותפת, משמעות הדברים היא שהבעל "מרד" באשתו זמן רב לפני שהאישה פתחה את התיק, וכלל לא ניסה לפייס את אשתו ולפנות להליך טיפולי, ועל כן, אף אם האישה פתחה את תיק הגירושין, ואף אם לא נקבל את האמור להלן בסעיף ג', אין ספק שהגירושין "יצאו מהבעל", שהוא גרם לגירושין, ובעטיו נאלצה האישה לפתוח תיק גירושין, ומאחר והגירושין נגרמו ממעשי הבעל, על כן, האישה לא מפסידה כתובתה.

ולכן, אף אם היה מקום לומר שהקשר המשמעותי שלו עם הנטענת, החל אח"כ, הרי שלא ניתן לומר שהיוזמה להתגרש היתה של האשה, רק בשל העובדה שהיא זו שפתחה את תיק הגירושין.

ג. אומדנא דמוכח

בנדו"ד ניתן לקבל את טענת האשה ולקבוע שהבעל לשעבר ניהל קשר משמעותי עם אשה אחרת, בהיותו נשוי. התנהלותו של הבעל במהלך הדיונים יש בה כדי להוות "אומדנא דמוכח" על כך ש"בגד" באשת נעוריו בעודו נשוי.

בדברי הפוסקים מצינו שני מדדים עיקריים בהתנהלותו של בעל דין, שדי בהם על מנת לבסס "אומדנא מוכחת" באשר למעשיו.

המדד האחד הינו מתן "תשובות גנובות", דהיינו תשובות שיש בהן התחמקות ממתן מענה ישיר לשאלות בית הדין. המדד השני הינו כאשר מתגלות סתירות בדבריו של בעל הדין.

כתב הרא"ש בתשובותיו (כלל קז, סימן ו):

"ואם אינו רוצה להשיב לדיין ומכסה ומעלים דבריו ומשיב תשובות גנובות כדי שלא יוכל הדיין לעמוד על אמתת הדין מה יעשה הדיין לזכותו אי אפשר מאחר שנראה לו דין מרומה כדאיתא בפרק שבועות העדות ואם יסתלק מן הדין היינו זכות כי בזה יפטר אם שום דיין לא יזקק לדונו מפני שהוא טוען ברמאות ואינו רוצה להשיב על חקירות ודרישות ונמצא חוטא נשכר. ועל זה ועל כיוצא בזה נאמר אין לו לדיין אלא מה שענינו ראות, וכיון שנראה לדיין

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

שאם היה זה משיב על שאלותיו היה הדבר מתברר ומחמת שלא יתברר הוא כובש דבריו ויעשה הדיין כאלו השיב ונתברר שקרו ויחייבנו מאומד הדעת אעפ"י שאינו יכול לברר שקרו בביאור ובפ"י. מאחר שהעדר הביאור בא מחמת רמאותו שאינו רוצה להשיב על חקירות ודרישות כדי שיתברר שקרו אומדנא דמוכח הוא ורשאי דיין מומחה לדון באומדנא דמוכח כזה ואין זה נקרא דברים שבלב מאחר שהיא סברא מוכחת.

נמצאנו למדים כי כאשר ביה"ד נתקל בהתנהלות של בעל דין אשר מנסה להתחמק מתשובות באמצעים שונים, יכול הדיין לחייבו באומד הדעת, ולהתייחס לשאלות בהן נמנע מלהגיב, כאילו בעל הדין השיב להן.

חידוש נוסף מצינו בדברי המהר"ם אלשיך (סי' מ) שעסק בדינו של אדם שזיף שטר כדי להוכיח שקידש אשה, כדי לזכות בממון אביה. בדבריו מונה האלשיך חמשה אופנים בדין מרומה, כאשר האופן הברור ביותר, בו יכול הדיין לדון באומדנא דמוכח גם בזמן הזה, הוא כאשר מתוך דברי בעל הדין מתברר השקר והזיוף.

הדברים עתיקים ומראי המקומות רבים, נציין כאן לשבות יעקב (ח"ג סי' קמב), הובא בפתחי תשובה (סימן טו ס"ק ט), וז"ל:

"אף על גב דמבואר בשו"ע סי' ט"ו ס"ה וכו' ומשרבו בתי דינים וכו', מ"מ האריך בתשובת מהר"ם אלשיך סי' מ' והוציא כן מתשובת הרא"ש כלל ע"ח סי' ג' וכלל ק"ז סי' ו' ומהרי"ק שורש י"ד ושאר פוסקים, דהיכא דאיכא אומדנות טובא ולבו של הדין שלם בדבר והוא מומחה בדורו ומוחזק איש ישר שאינו נושא פנים, מותר לדון עפ"י האומד אף בזמן הזה. וכ"כ בתשובת עבודת הגרשוני סי' צ"א. ונ"ל דגם הרמ"א שסותם בסי' ט"ו כדעת הרמב"ם, מ"מ בס"ס צ"ט סעיף ח' כתב בהג"ה מי שבא להפקיע תקנת חכמים במרמה ותחבולות וכ"ש לגזול של חבירו, חייבים חכמי הדור לבטל כונתו אעפ"י שאין כאן ראייה רק אומדנות מוכיחות היטיב."

וכ"כ הראש"ל הגר"מ אליהו זצ"ל בפד"ר חלק ט (עמוד 350), וע"ע פד"ר ח"י"ב (עמוד 79).

בנדון דידן בחקירתו של הבעל לשעבר מצינו הן "תשובות גנובות", והן סתירות מיניה וביה בתוך דבריו.

כבר במהלך הדיון הראשון התחמק הבעל מלהגיב לטענות האשה על הקשר שמנהל עם אשה אחרת. במקום להתייחס לכך, בחר להסית את מהלך הדיון באמצעות האשמות כלפי האשה על כך שהיא עצמה ניהלה קשר עם גבר זר, האשמות שלא בוססו במאומה. תשובות אלו מכוננות בדברי הרא"ש הנ"ל כ"תשובות גנובות". גם בכתבי הסיכומים בחר להלין שוב על האשה כי ניהלה קשר נוסף בזמן הנישואין עם האדם שנישאה לו לאחרונה. גם כאן, בחר לטעון טענה מבלי לבסס אותה ולו בבדל ראייה. ככל הנראה, הסיק הבעל לשעבר כי קשר המתרחש לאחר הפירוד, יש בו כדי לגלות על אשר ארע קודם הפירוד. על כך יש לומר כי כל הפוסל - במומו פוסל, וכפי שיתבאר בהמשך.

גם כאשר נשאל בתגובה לשאלה כמה פעמים נכחה הנטענת [ש'] לבדה בביתו, ובאילו תאריכים החלה להגיע לביתו, התחמק מלהשיב ופטר עצמו באמירת "איני יודע".

כאשר ביה"ד נתקל בהתנהלות של בעל דין אשר מנסה להתחמק מתשובות ומסית את הדיון לכיוונים אחרים מבלי לבסס דבריו, הדבר מהווה אומדנא דמוכח למעשיו.

יתירה מכך, בחקירתו סתר הבעל לשעבר את עצמו באופן מובהק, וכדלהלן:

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

במהלך הדיון הראשון לאחר שהתחמק וכלל לא הגיב להאשמה החמורה של אשתו על כך שבגד בה, פנה אליו ביה"ד בבקשה שיגיב לטענתה שלה.

"הבעל: אין לי אישה אחרת. איך יכול להיות לי אישה אחרת אם אני נשוי?"

ביה"ד שואל שוב: הייתה לך, קיימת קשר עם אישה אחרת?

הבעל: לא."

בדיון השני שוב נמנע הבעל לשעבר מלהתייחס לטענות האשה על בגידה, עד שביה"ד נדרש שוב לבקש את תגובתו.

"ביה"ד: האשה טוענת על שתי תקופות שונות על [נ'] ו[ש'] ולא התייחסת אליהם.

ת. כל הדברים שהיא אמרה זה עורבא פרח.

ביה"ד מזהיר על דברי שקר

ת. יש לי קשר עם [ש'] אבל לא קשר של זוגיות. שנינו עבדנו באותו מקום עבודה והיתה סיטואציה של קשר חברות.

ביה"ד: חברות זה כולל יחסי אישות?

ת. לא. רק שיחות נפש."

בשלב זה הדגיש הבעל לשעבר כי מדובר בקשר חברי, וכמו שיש לו קשר עם אנשים רבים.

לשאלה אם ישב עמה במקום סגור, השיב שהיתה בביתו כארבעה חודשים לאחר שעזב את הבית (למעלה מחודש קודם פתיחת תיק הגירושין), כמו שאנשים אחרים מגיעים לביתו. נציין שגם החוקר הפרטי העיד בפני ביה"ד על שהות משותפת של השניים בתקופה זו.

לאחר מכן נשאל אם שהה עמה בחו"ל, ואז הודה כי שהה עמה במהלך החג האחרון (לאחר הגירושין) בחו"ל באותו חדר במלון, על אף היותה אשת איש. עם זאת, הכחיש כי ניהל עמה יחסי אישות, והודה בנישוק. עוד הודה שהמפגשים עמה היו אף בשעות הלילה המאוחרות.

בפני ביה"ד אין נתונים שיש בהם כדי להצביע בבירור מתי החל הקשר בין הבעל לבין [ש'], האם קודם עזיבת הבעל את הבית או רק לאחר מכן. לדברי האשה, התנהלותו של הבעל מצביעה על כך שהקשר החל עוד בזמן שהתגורר בבית המשותף, גם בעלה של [ש'] שהופיע בפני ביה"ד טען שלדעתו מערכת היחסים בין השניים הינה ממושכת. מכל מקום דבר ברור הוא שהשניים החלו להתראות ביחידות מספר חודשים טרם הגירושין, ואף קודם לפתיחת תיק הגירושין ע"י האשה.

הנה אפוא, בדיון הראשון טוען הבעל שהוא אדם נשוי ומכחיש שוב ושוב כל קשר עם אשה אחרת, למרות אזהרות ביה"ד שעליו לומר אמת. בדיון השני הוכח כי בזמן בו התנהל הדיון הראשון כבר היה בעיצומו של קשר משמעותי עם [ש']. גם בדיון השני, טען בתחילה שהטענות על קשרים עם נשים הינן עורבא פרח. האמנם עורבא פרח? כבר כעבור כמה דקות, בעקבות חקירה נוקבת, משנה הבעל לשעבר את גרסתו ומקשר חברות של מקום עבודה משותף, הופך הקשר ל"שיחות נפש". ומשם להודאה בכך שהגב' [ש'] שהתה בביתו בשעות לילה מאוחרות. בהמשך, "גילה סופו על תחילתו" כאשר לפתע בהיותו גרוש שוהה עמה בחו"ל באותו חדר, בזמן שהיא נשואה, תוך שהוא "מקפיד" לטענתו להימנע מ"יחסי אישות", כי "יש גבולות" לדבריו.

הבעל מודה אפוא, שהנטענת שהתה עמו בביתו ארבעה חודשים לאחר שעזב את הבית. גם

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

אם נקבל את גרסתו, לפיה קודם לכן לא שהה עמה ביחידות בביתו, הרי מדובר על כארבע חודשים קודם לגירושיו, וכחודשיים קודם שפתחה אשתו תיק גירושין.

הסתירות שבדבריו, והניסיון להסתיר את האמת המרה, מהווים אומדנא דמוכח לטענות על קשר משמעותי עוד טרם שעזב את ביתו, ויש להניח שאף עזיבתו את הדירה המשותפת נבעה מאותו קשר אסור. בפרט לאור העובדה שהאשה נחשבת כמוחזקת בכתובתה כאן, אף שהיא זו שפתחה את תיק הגירושין, וכדלעיל.

יעויין בפסק דין ממותב זה (תיק 966153/3), שם עסקנו בחיוב כתובה של בעל רועה זונות, והבאנו מפסקי דין רבניים (חלק ח' מבית הדין תל אביב בהרכב הרה"ג: ורנר, אזולאי, צימליסט עמ' 254 ואילך), בשם הדבר אליהו (להגר"א מטרלא) (סי' עג), שדברי האגודה [בענין רועה זונות], לא מטעמו של החכם צבי, קנס או עונש על שם סופו שיאבד ממונן, אלא, שברועה זונות יכולה האישה לתבוע ממנו שיגרש אותה וייתן לה כתובה אף קודם שיאבד הון מהטעם שלא יהיה לו אח"כ ממה לפרנסה. כלומר, לשיטתו, ברועה זונות אנו דנים כאילו זמן פירעון הכתובה וכל החיובים הנובעים ממנו כבר הגיעו, ודנים אותו כבעל חוב המבזבז כספו, שעליו לשלם מיד חובותיו ושטרותיו אף ששטר פירעונו מאוחר, שמא מחר לא יהיה לו לשלם, ומטעם זה נקבע להלכה שכופים לגט ולשלם את הכתובה בבעל רועה זונות, וזאת לכאורה אף ללא התראה, שמא לא יהיה לו לשלם אח"כ את הכתובה ותנאי הכתובה. כמו כן, כאמור, יש נימוק נוסף לחייב רועה זונות לגרש וזאת מאחר שפורש ממנה מתשמיש וביטול עונת אשתו. וכן במקרה שלנו, שבנוסף להיותו רועה זונות, אף נותקו הקשרים והיחסים ביניהם במשך זמן רב בכך שעזב בהמשך את החדר. עד כאן מפס"ד הנ"ל, עיי"ש.

מן המותר לציין כי ה"נורמות" לפיהן מתנהל הבעל, יש בהן כדי ללמד על נכונות טענותיה של האשה ביחס להבלגה ולסבל שסבלה במשך כל חיי הנישואים בשל מתירנותו של הבעל לשעבר, שסתרה את הערכים להם חונכה, ובאמצעותם היו אמורים לנהל את ביתם.

לא יעלה על הדעת, שאדם המחזיק עצמו כ"אדם דתי" [ונכונים הדברים לכל אדם מוסרי], מנהל קשר משמעותי עם אשה אחרת נשואה, בזמן שהוא עצמו עדיין נשוי (ונכונים הדברים אף אם לא היה נשוי), ומנסה להציג עצמו בפני ביה"ד כאדם הגון עם גבולות, בעוד שמנסה להטיל על אשת נעוריו את האשמה ב"פירוק הבית".

ביה"ד מתרשם כי להתנהלות זו של הבעל היה משקל משמעותי בגירושי הצדדים.

מסקנה

לאור האמור:

א. יש לחייב את הבעל לשעבר במלוא סכום הכתובה, ע"ס 250,000 ₪, בניכוי 10,000 ₪, כלומר: 240,000 ₪.

ב. על הבעל לשעבר לשלם הסכום הנ"ל תוך 90 יום.

ניתן לפרסם פסק דין זה בהשמטת פרטי הזיהוי של הצדדים.

ניתן ביום י' במרחשון התשפ"א (28.10.2020).

הרב אברהם צבי גאופטמן

הרב עובדיה חפץ יעקב

הרב אהרן דרשביץ – אב"ד

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה